

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Základní škola Ústí nad Labem, Anežky České 702/17, příspěvková organizace

Číslo projektu: CZ.1.07/1.4.00/21.2887

Název projektu: „Učíme lépe a moderněji“

OP VK 1.4

Výukový materiál

Název DUMu: VY_12_INOVACE_06_3_Napadení Sovětského svazu

Číslo skupiny: 3

Autor: Mgr. Jindra Šteflová

Vzdělávací oblast/Předmět/Téma: Člověk a společnost/Dějepis/Druhá světová válka

Druh učebního materiálu: pracovní list

Metodický list: ano

Anotace: Popisování průběhu přepadení Sovětského svazu, chování jednotlivých klíčových postav

Ověřeno ve třídě: IX. A

Datum ověření: 11. 12. 2012

Prohlášení: Prohlašuji, že při tvorbě výukového materiálu jsem respektoval(a) všeobecně užívané právní a morální zvyklosti, autorská a jiná práva třetích osob, zejména práva duševního vlastnictví (např. práva k obchodní firmě, autorská práva k software, k filmovým, hudebním a fotografickým dílům nebo práva k ochranným známkám) dle zákona 121/2000 Sb. (autorský zákon). Nesu veškerou právní odpovědnost za obsah a původ svého díla. Prohlašuji dále, že výše uvedený materiál jsem ověřil(a) ve výuce a provedl(a) o tom zápis do TK.

Dávám souhlas, aby moje dílo bylo dáno k dispozici veřejnosti k účelům volného užití (§30 odst. 1 zákona 121/2000 Sb.), tj. že k uvedeným účelům může být kýmkoliv zveřejňováno, používáno, upravováno a uchováváno.

Datum: 11. 12. 2012

Podpis:

Největší Stalinův omyl

Nejstrašnější chybou druhé světové války byl Hitlerův útok na Sovětský svaz; druhým nejtragičtějším momentem pak byla Stalinova reakce na tento útok. Stalin totiž nereagoval vůbec. Když se po skončení války „účtovalo“ a analyzoval se způsob jejího vedení, patřilo Stalinovo osobní chování ve dnech krize k nejdiskutabilnějším bodům. A dějiny nesoudí gruzínského tyrana ani v nejmenším příznivě.

Současně s tím, jak se na jaře 1941 soustředily u jihovýchodních hranic SSSR nacistické jednotky, začaly ke Stalinovi pronikat hrozivé zprávy o blížící se agresi. Dějepisci spočítali, že Moskva obdržela celkem 76 varování z různých stran. I britský premiér Churchill ochotně zapomněl na dávné různice: teď mu záleželo jen na tom, aby byl Stalin připraven. Od špiónů rozesetých po celém světě přicházely alarmující noviny. Jeden německý voják, oddaný komunista, dokonce zběhl přes hranici, aby včas varoval Stalina a jeho armády před Hitlerovými plány.

Nic nemohlo přesvědčit tvrdohlavého diktátora o tom, že se jeho německý spojenec chystá porušit smlouvu. Byl si jistý, že pokud se SSSR musí obávat útoku, pak jediné ze strany Japonska. Věřil Hitlerovi natolik, že dokonce zakázal svým velitelům budovat hraniční opevnění. A německého dezertéra – komunistu nechal zastřelit.

Nigel Blundell, Ilustrovaný životopis – J. V. Stalin, Columbus, s. r. o., Praha, 1998, ISBN: 80-85928-79-5, s. 75

Otázky a úkoly k textu:

- 1) Vypiš klíčové aktéry ukázky.
- 2) Uveď signály, které měly varovat Stalina.
- 3) Na základě čeho se Stalin domníval, že Hitler nezaútočí?

Řešení:

- 1) Adolf Hitler, J. V. Stalin, W. Churchill
- 2) Soustředění nacistických jednotek u jihovýchodních hranic SSSR, 76 varování, která Moskva obdržela, výpověď dezertéra
- 3) Na základě spojenecké smlouvy, kterou mezi sebou uzavřeli v srpnu 1939

Metodický list

Název:	VY_12_INOVACE_06_3_ Napadení Sovětského svazu
Cíl:	Popisování průběhu přepadení Sovětského svazu, chování jednotlivých klíčových postav
Motivace:	Shrnutí informací, které žáci vědí o Hitlerovi a Stalinovi, o vztazích mezi Německem a SSSR, o dosavadním průběhu války.
Potřeby a materiál:	Pracovní list
Postup:	1) motivační rozhovor 2) hlasité čtení 3) samostatná práce – děti zpracovávají otázky a úkoly vztahující se k textu 4) kontrola vypracování otázek a úkolů
Reflexe:	Závěrečná diskuze nad historickým hodnocením Stalinova přístupu.